

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. Άδειες Μονίμων

1. ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ ΣΕΛ. 6

2. ΑΝΑΡΡΩΤΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ ΣΕΛ. 7-9

- 2.1. Δικαίωμα αναρρωτικής άδειας
- 2.2. Χορήγηση αναρρωτικής άδειας
- 2.3. Διαδικασία χορήγησης αναρρωτικής άδειας

3. ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ ΣΕΛ 9-23

- 3.1. Δικαίωμα ειδικής άδειας
  - 3.1.1. Άδεια γάμου
  - 3.1.2. Άδεια για γέννηση τέκνου
  - 3.1.3. Άδεια για θάνατο συζύγου ή συγγενούς έως β' βαθμού
  - 3.1.4. Άσκησης του εκλογικού δικαιώματος
  - 3.1.5. Συμμετοχή σε δίκη
  - 3.1.6. Σε εκπαιδευτικό ή για σύζυγο ή τέκνο που πάσχουν από νόσημα που χρήζει περιοδικής νοσηλείας
  - 3.1.7. Σε εκπαιδευτικό με αναπηρία
  - 3.1.8. Αιμοδοτική άδεια
  - 3.1.9. Μηχανογραφική άδεια
  - 3.1.10. Άδεια για Αιρετά Όργανα ΟΤΑ και ΝΑ
  - 3.1.11. Άδεια για διευκόλυνση των δημοσίων Υπαλλήλων – Αθλητών
  - 3.1.12. Για συμμετοχή σε αγώνες της Εθνικής Ομάδας
- 3.2. Άδεια χωρίς αποδοχές
- 3.3. Άδειες μητρότητας
  - 3.3.1. Για προγεννητικό έλεγχο
  - 3.3.2. Άδεια κύησης
  - 3.3.3. Άδεια επαπειλούμενη κύηση
  - 3.3.4. Άδεια λοχείας
  - 3.3.5. Άδεια σε περίπτωση υιοθεσίας
  - 3.3.6. Άδεια λοχείας με παρένθετη μητέρα
- 3.4. Γονική άδεια ανατροφής τέκνων
  - 3.4.1. Άδεια ανατροφής άνευ αποδοχών
  - 3.4.2. Άδεια μειωμένου ωραρίου ή της συνεχόμενης μετ' αποδοχών άδειας ανατροφής
  - 3.4.3. Άδεια ανατροφής διδύμων και πλέον τέκνων
  - 3.4.4. Άδεια παρακολούθησης σχολικής επίδοσης τέκνων

4. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ ΣΕΛ 23-24

- 4.1. Άδειες υπηρεσιακής εκπαίδευσης (Εκπαιδευτικές άδειες)
- 4.2. Άδειες για επιμορφωτικούς ή επιστημονικούς λόγους
- 4.3. Άδειες εξετάσεων

5. ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ ΣΕΛ 24-25

6. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΣΕ ΑΠΟΣΠΑΣΜΕΝΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΣΕΛ 25-26

- 6.1. Άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης
- 6.2. Άδεια άνευ αποδοχών
- 6.3. Λοιπές άδειες

B. Άδειες αναπληρωτών

1. ΑΔΕΙΑ ΚΥΗΣΗΣ-ΛΟΧΕΙΑΣ ΣΕΛ. 27

2. ΑΝΑΡΡΩΤΙΚΕΣ ΣΕΛ. 27-28

3. ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ ΣΕΛ. 28

4. ΕΙΔΙΚΗ ΑΔΕΙΑ ΣΕΛ. 28

5. ΓΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ ΣΕΛ.28-29

Νόμοι

1. **N 665/ΦΕΚ 225 Α' /18-9-1977.**
2. **N 1264/ΦΕΚ 79Α' /30-6/1-7-1982:** Για τον εκδημοκρατισμό του Συν/κού Κινήματος και την κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων.
<http://www.kepea.gr/Uploads/nomos1264.pdf>
3. **N 2083/ΦΕΚ 159/21-9-1982:** Εκσυγχρονισμός της Ανώτατης Εκπαίδευσης.
<http://www.museum.dent.uoa.gr/documents/flip-pdf/N-2083-1982/index.html>
4. **N 1566/ΦΕΚ 167/30-9-1985:** Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις.
http://www.mech.ntua.gr/gr/selections/law/files_law/N_1566_1985.pdf
5. **N 2224/ΦΕΚ 112/Α/6-7-1994:** Ρυθμίσεις θεμάτων εργασίας, συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και οργάνωσης Υπουργείου Εργασίας και των εποπτευόμενων από αυτό νομικών προσώπων και άλλες διατάξεις.
http://portal.tee.gr/portal/page/portal/PROFESSIONAL_ISSUES/NOMOTHESIA_P/112_1994_N2224_TMHEMA_OC_R.PDF
6. **Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.**
http://www.eepd.gr/pdf/PD30_1996.pdf
7. **N2683/ΦΕΚ 19 Α' /9-2-1999:** Κύρωση του κώδικα κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ και άλλες διατάξεις.
<http://www.esfna.gr/paliosite/index/N2683DYKodikas.pdf>
3. **N 2725/ΦΕΚ Α 121/17-6-1999:** Ερασιτεχνικός και επαγγελματικός αθλητισμός και άλλες διατάξεις
http://skaythess.gr/download/%CE%9D%CE%BF%CE%BC%CE%BF%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%AF%CE%B1/%CE%95%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%AF_%CE%A0%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%AF_%CE%9D%CF%8C%CE%BC%CE%BF%CE%B9/%CE%9D.2725-1999%20%CE%A0%CE%B5%CF%81%CE%B9%CC%81%20%CE%91%CE%B8%CE%BB%CE%B7%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%85%CC%81.pdf
8. **N 2880/ΦΕΚ 9/30-1-2001:** Πρόγραμμα «ΠΟΛΙΤΕΙΑ» για τη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης και άλλες διατάξεις.
<http://ee.uth.gr/NOMOI/N2880%202001.pdf>
9. **N 3205/ ΦΕΚ 297/Α/23-12-2003:** Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ, μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες συναφείς διατάξεις.
http://www.fa3.gr/nomothesia_2/nomoth_education/14-nomos_3205_2003.htm
10. **N 3467/ΦΕΚ 128Α' /21-6-2006:** Επιλογή στελεχών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ρύθμιση θεμάτων διοίκησης και εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις.
<http://dide.chi.sch.gr/Nomothesia/nomos%20dieythinton.pdf>
11. **N 3463/ΦΕΚ 114Α/30-6-2006:** Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων
http://www.eetaa.gr:8080/kodikas/k_arthra.jsp?arthro=139
12. **N 3528/ΦΕΚ 26Α/9-2-2007:** Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών και Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ (ΥΚ)
http://tdp.admin.ntua.gr/N_3528_2007.pdf
13. **N 3731/ΦΕΚ 263Α' /23-12-2008:** Αναδιοργάνωση της δημοτικής αστυνομίας και ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών
<http://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/210>
14. **N 3801/ΦΕΚ 163/Α/4-9-2009:** Ρυθμίσεις θεμάτων προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και άλλες διατάξεις οργάνωσης και λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης.
http://career.duth.gr/cms/files/fek_a163_090909.pdf
15. **N 3986/ΦΕΚ 152/1-7-2011:** Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015.
<http://www.poeota.gr/download/N.3986-2011.pdf>
16. **N 4057/ΦΕΚ 54/14-3-2012:** Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.
http://www.ydmed.gov.gr/wp-content/uploads/20120330_N4057_fekA54_peitharxiko_dikaio.pdf
17. **N 4210/ΦΕΚ 254/21-11-2013:** Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας
http://users.sch.gr/kdimitrakakis/kdim/nomoi/nomos_4210_adeies_dhmosion_ypallilon.pdf

Προεδρικά Διατάγματα

18. ΠΔ 176/ΦΕΚ 150/Α/15-7-1997: Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/85/ΕΟΚ.
http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/150A_97.pdf
19. ΠΔ 161/ΦΕΚ 161/2004: Περί αρμοδιοτήτων υπηρεσιακών συμβουλίων ΥΠΑΙΘ
20. ΠΔ 96/ΦΕΚ 116/Α/5-6-2007: Κωδικοποίηση σ' ενιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών
http://dipe.mes.sch.gr/index_htm_files/pd_96_2007_ekloges.pdf
21. ΠΔ 193/ ΦΕΚ 84 Α' /27-4/6-5-1988: Επέκταση διατάξεων του Ν 1483/1984 (ΦΕΚ 153 τ. Α') στο δημόσιο, τα ΝΠΔΔ και τους ΟΤΑ.
<http://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/295>

Εγκύκλιοι

22. Κοινή Υπουργική Απόφαση αρ. 16117/7-6-2000/ΦΕΚ 885/Β'/18-6-2000: Διευκολύνσεις σε αθλητές - υπαλλήλους του δημοσίου τομέα.
23. Εγκύκλιος ΥΠΕΣ αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53.9673/16848/21-4-2003.
24. Εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ αρ. 91623/Δ2/12-9-2006.
25. Εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ αρ. 35758/Δ2/29-3-2007: Διευκολύνσεις εκπαιδευτικών με οικογενειακές υποχρεώσεις.
<http://gree.ach.sch.gr/index.php/2009-10-13-08-57-24/139-2009-10-14-07-14-08.html>
26. Εγκύκλιος ΥΠΕΣΔΔΑ αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.51/538/12254/14-5-2007: Χορήγηση Αδειών σύμφωνα με τον Υπαλληλικό Κώδικα και τον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.
<http://www.poeota.gr/download/ADEIES07.pdf>
27. Εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ αρ. 74275/Δ2/10-7-2007: Άδειες μόνιμων εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
<http://synekde.files.wordpress.com/2012/02/adeies-ypepth.pdf>
28. Εγκύκλιος ΥΠΕΣΔΔΑ αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53/1222/20561/9-8-2007: Χορήγηση διευκόλυνσης στους εκπαιδευτικούς για την παρακολούθηση της σχολικής προόδου των τέκνων τους.
<http://www.poeota.gr/download/fek1613-2007.pdf>
29. Εγκύκλιος ΥΠΕΣΔΔΑ αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53/1262/οικ.23684/10-9-2007: Χορήγηση διευκόλυνσης στους υπαλλήλους για την παρακολούθηση της σχολικής προόδου των τέκνων τους.
<http://www.poeota.gr/download/23684-2007.pdf>
30. Εγκύκλιος ΥΠΕΣ αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.51/590/οικ.14346/29-5-2008: Χορήγηση Αδειών σύμφωνα με τον Υπαλληλικό Κώδικα και τον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.
<http://www.poeota.gr/download/14346-2008.pdf>
31. Εγκύκλιος ΥΠΔΒΜΘ αρ. 79034/Δ2/18-06-2008: Άδειες μόνιμων εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
<http://www.doe.gr/egk/adeies2008.pdf>
32. Εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ αρ. Φ.351.5/65/84800/Δ1/30-6-2008.
33. Εγκύκλιος ΥΠΕΣ αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53^α/1667/οικ./22-12-2009: Χορήγηση αδειών λοχείας και ανατροφής σε περίπτωση τοκετού με παρένθετη μητέρα.
<http://www.poeota.gr/download/31514-2009.pdf>
34. Εγκύκλιος ΥΠΕΣ αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.59/114/οικ.2149/28-1-2009: Συνδικαλιστικές άδειες.
[HTTP://DIPE.EYV.SCH.GR/PROIST/EG200809/T14.PDF](http://DIPE.EYV.SCH.GR/PROIST/EG200809/T14.PDF)
35. Εγκύκλιος ΥΠΔΒΜΘ αρ. 146303/Δ2/25-11-2009: Ειδικές άδειες εκπαιδευτικών – Διευκρινήσεις.
<http://edu.klimaka.gr/ekpaideytikoi-anakoinvseis/monimoi-ekpaideytikoi/adeies/767-ekpaidevtikoi-eidikes-adeies.html>
36. Εγκύκλιος ΥΔΜΗΔ αρ. ΔΙΑΔΠ/Φ.Β.3/5469/11-2-2013: Εφαρμογή μειωμένου ωραρίου εργασίας λόγω αναπηρίας σε υπαλλήλους που απολαμβάνουν ειδικού ωραρίου κανονιστικά καθορισμένου
<http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/15821>

37. **Εγκύκλιος ΥΔΜΗΔ αρ. ΔΙΑΔΠ/Φ.Β.3.9763/5-4-2013:** Παροχή διευκρινήσεων αναφορικά με την αριθμ. 268/2012 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για την εφαρμογή μειωμένου ωραρίου εργασίας λόγω αναπηρίας σε υπαλλήλους που απολαμβάνουν ειδικού ωραρίου κανονιστικά καθορισμένου
<http://www.didexan.gr/attachments/article/697/%CE%92%CE%95%CE%91%CE%A6%CE%A7-%CE%9C%CE%997-signed.pdf>
38. **Εγκύκλιος ΥΠΑΙΘΠΑ αρ. Φ.34.1/16/5334/13-5-2013:** Παροχή διευκρινίσεων αναφορικά με την αριθμ.268/2012 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για την εφαρμογή μειωμένου ωραρίου εργασίας λόγω αναπηρίας σε υπαλλήλους που απολαμβάνουν ειδικού ωραρίου κανονιστικά καθορισμένου.
<http://www.dipevath.gr/Egkykliai-Dieythinsis/14-05-2013/egyklios%2016.pdf>

Γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

39. **Γνωμοδότηση του ΝΣΚ αρ. 582/2004:** Επιλογή μέρους ή ολόκληρης της 9μηνιας άδειας ανατροφής τέκνου, που προβλέπεται με τη διάταξη του άρθρου 53 παρ.2 του Ν 2684/1999, από θετή μητέρα εκπαιδευτικό.
<http://www.nsk.gov.gr/webnsk/search.jsp>
40. **Γνωμοδότηση του ΝΣΚ αρ. 496/2007:** Ερμηνεία του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 53 του Ν 3528/2007 – Δίδυμη ή πολύδυμη κύηση – Ιατρική βεβαίωση για τη χορήγηση κανονικής άδειας κυοφορίας με αποδοχές.
<http://www.nsk.gov.gr/webnsk/search.jsp>
41. **Γνωμοδότηση του ΝΣΚ αρ. 64/2008:** Άδειες, Διευκολύνσεις υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις.
<http://www.nsk.gov.gr/webnsk/search.jsp>
42. **Γνωμοδότηση του ΝΣΚ αρ. 268/2012.**
<http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/16115>

1. ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ

(παρ. 4 του άρθρου 48 του Ν 3528/2007)

Οι εκπαιδευτικοί, εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι ανάγκης, μπορούν να παίρνουν **ως δέκα (10) εργάσιμες ημέρες** κανονική άδεια με αποδοχές κατά ημερολογιακό έτος. Η άδεια χορηγείται ανεξάρτητα από το χρόνο προϋπηρεσίας του εκπαιδευτικού.

Την ανωτέρω άδεια δικαιούνται και οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν με μερική ή ολική διάθεση έως τη λήξη του διδακτικού έτους σε Διευθύνσεις Εκπαίδευσης.

Η άδεια ζητείται με αίτηση προς τον Δ/ντη Εκπ/σης που είναι και ο μόνος αρμόδιος να εγκρίνει ή όχι την άδεια αυτή.

Διευκρίνιση:

Η κανονική άδεια ζητείται με αίτηση, κατόπιν προγραμματισμού και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να δικαιολογηθεί εκ των υστέρων απουσία εκπαιδευτικού από το σχολείο.

Για τους αποσπασμένους εκπαιδευτικούς σε πολιτικά γραφεία υπουργών, βουλευτών, στο ΥΠΑΙΘ (Κεντρική Υπηρεσία, εποπτευόμενους φορείς κλπ.), Διευθύνσεις εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 48 του 3528/2007. [Οι δημόσιοι εκπαιδευτικοί δικαιούνται κανονική άδεια με αποδοχές **δύο (2) μήνες μετά το διορισμό τους**. Η άδεια που δικαιούνται να λάβουν οι εκπαιδευτικοί ορίζεται σε **δύο (2) ημέρες για κάθε μήνα υπηρεσίας** και δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τον αριθμό των ημερών κανονικής άδειας που δικαιούνται με τη συμπλήρωση ενός (1) έτους δημόσιας πραγματικής υπηρεσίας (είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες).].

Οι ως άνω εκπαιδευτικοί, από τη στιγμή που θα επιστρέψουν στα εκπαιδευτικά τους καθήκοντα και δεν έχουν κάνει χρήση της κανονικής τους άδειας, δεν είναι δυνατή η χορήγηση της άδειας αυτής (αρ. 546/2005 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους).

Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν με ολική ή μερική διάθεση σε Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, έως τη λήξη του διδακτικού έτους, δικαιούνται να κάνουν χρήση δέκα (10) ημερών κανονικής άδειας. Χορηγείται από τον Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Στους εκπαιδευτικούς δεν εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 48 του Ν 3528/2007 [Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να προσαυξάνεται ως τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες ο αριθμός των ημερών κανονικής άδειας των υπαλλήλων που υπηρετούν σε παραμεθόριες περιοχές.].

Δεν επιτρέπεται η μεταφορά κανονικής άδειας **στο επόμενο έτος** παρά μόνο **αν αυτή ανακληθεί, περιοριστεί ή δεν χορηγηθεί λόγω έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών.**

Προκειμένου για νεοδιοριστούς υπαλλήλους, οι προσαυξήσεις της κανονικής άδειας που προβλέπονται στο άρθρο 48 του Ν 3825/2007 μπορούν να χορηγηθούν οποτεδήποτε **μετά τη συμπλήρωση του διμήνου πραγματικής υπηρεσίας** και μέχρι το τέλος του ημερολογιακού έτους.

2. ΑΝΑΡΡΩΤΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

2.1. Δικαίωμα αναρρωτικής άδειας

(ΔΙΔΑΔ/Φ.51/590/οικ.14346 εγκύκλιος ΥΠΕΣ)

Η αναγνώριση συνεχόμενης ή τμηματικής προϋπηρεσίας, στον ίδιο ή άλλο φορέα του Δημοσίου, ΝΠΔΔ ή σε ΟΤΑ, ως χρόνου πραγματικής Δημόσιας υπηρεσίας, κατοχυρώνει **δικαίωμα λήψης** αναρρωτικής άδειας αμέσως μετά το διορισμό.

(άρθρο 54 του Ν 3528/2007)

1. Στον εκπαιδευτικό που είναι ασθενής ή χρειάζεται να αναρρώσει, χορηγείται αναρρωτική άδεια με αποδοχές **τόσων μηνών όσα είναι τα έτη της υπηρεσίας του**, από την οποία αφαιρείται το σύνολο των αναρρωτικών αδειών που τυχόν έχει λάβει μέσα στην προηγούμενη πενταετία. Αναρρωτική άδεια χορηγούμενη χωρίς διακοπή δεν μπορεί να υπερβεί τους δώδεκα (12) μήνες. Χρόνος υπηρεσίας τουλάχιστον έξι (6) μηνών θεωρείται ως πλήρες έτος.
2. Στην αναρρωτική άδεια συνυπολογίζονται και οι ημέρες απουσίας λόγω ασθενείας που προηγήθηκαν της άδειας, (τόσο από την υπηρεσία του υπαλλήλου, όσο και από τον προηγούμενο φορέα του δημοσίου).
3. Στον υπάλληλο που πάσχει από δυσίατο νόσημα, χορηγείται αναρρωτική άδεια, της οποίας η διάρκεια είναι **διπλάσια** από τη διάρκεια των αδειών των προηγούμενων παραγράφων.
4. Τα δυσίατα νοσήματα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας.

2.2. Χορήγηση αναρρωτικής άδειας

(άρθρο 55 του Ν 3528/2007 ως αντικαθίσταται με την παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν 4210/2013)

1. Η αναρρωτική άδεια **χορηγείται ανά μήνα**, με εξαίρεση την περίπτωση των δυσίατων, που χορηγείται **ανά εξάμηνο κατ' ανώτατο όριο**.
2. Βραχυχρόνιες αναρρωτικές άδειες χορηγούνται με γνωμάτευση θεράποντος ιατρού, χωρίς γνωμάτευση Υγειονομικής Επιτροπής, έως **οκτώ (8) ημέρες κατ' έτος**. **Δύο (2)** εξ αυτών, αλλά **όχι συνεχόμενες**, μπορούν να χορηγούνται μόνο με υπεύθυνη δήλωση του εκπαιδευτικού.
3. Ο εκπαιδευτικός υποχρεούται να δεχτεί την επίσκεψη του ελεγκτή ιατρού.
4. Η αποστολή ιατρού για έλεγχο εκπαιδευτικού, που κάνει χρήση βραχυχρόνιων αναρρωτικών αδειών κατ' επανάληψη, είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία και η τυχόν παράλειψή της συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα του αρμοδίου προϊσταμένου της διεύθυνσης διοικητικού.

(παρ. 3 του άρθρου 55 του Ν 3528/2007 όπως αντικαθίστανται με την παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν 4210/2013)

Αναρρωτική άδεια **πέραν των οκτώ (8) ημερών κατ' έτος** χορηγείται ύστερα από γνωμάτευση της οικείας Υγειονομικής Επιτροπής, με εξαίρεση την περίπτωση που η άδεια χορηγείται α) βάσει γνωμάτευσης του διευθυντή κλινικής δημοσίου νοσοκομείου και εφόσον πρόκειται για νοσηλεία επτά (7) ημερών τουλάχιστο ή β) κατόπιν χειρουργικής επέμβασης σε δημόσιο νοσοκομείο ή ιδιωτική κλινική.

Διευκρίνιση:

1. Τις ανωτέρω βραχυχρόνιες αναρρωτικές άδειες **δικαιούνται** και οι εκπαιδευτικοί που δεν έχουν συμπληρώσει έξι (6) μήνες υπηρεσία. Σε περίπτωση, που ο εκπαιδευτικός εξαντλήσει τις παραπάνω άδειες πριν από τη συμπλήρωση εξάμηνης συνολικής υπηρεσίας, λαμβάνει άδεια «άνευ αποδοχών» μέχρι ένα μήνα και εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν (παρ. 1 του άρθρου 30 του Ν 3731/08).
2. Σε περίπτωση βραχυχρόνιας αναρρωτικής άδειας πριν ή μετά από αργία ή ανάμεσα σε δύο (2) αργίες, ο εκπαιδευτικός δεν παραπέμπεται για εξέταση στην οικεία υγειονομική επιτροπή (νέα ρύθμιση: παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν 4210/2013).

2.3. Διαδικασία χορήγησης αναρρωτικής άδειας

(άρθρο 56 του Ν 3528/2007)

1. Ο εκπαιδευτικός που κωλύεται να προσέλθει στην εργασία του λόγω ασθενείας **ενημερώνει** την υπηρεσία για την αδυναμία αυτή την ίδια ημέρα.
2. Η υπηρεσία χορηγεί την αναρρωτική άδεια ύστερα από **αίτηση του εκπαιδευτικού**. Η αίτηση για αναρρωτική άδεια υποβάλλεται εντός επτά (7) ημερών από την απουσία του εκπαιδευτικού λόγω ασθενείας. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης που δεν οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας, γίνεται ανάλογη περικοπή της αναρρωτικής άδειας με ευθύνη του οργάνου που είναι αρμόδιο για την έκδοση της απόφασης χορήγησης της. Η υπηρεσία σε όλως ειδικές περιπτώσεις μπορεί να κινεί τη διαδικασία χορήγησης αναρρωτικής άδειας **αυτεπαγγέλτως**.
3. Αναρρωτική άδεια **πέραν των οκτώ (8) ημερών κατ' έτος** χορηγείται ύστερα από **γνωμάτευση της οικείας Υγειονομικής Επιτροπής**, με εξαίρεση την περίπτωση που η άδεια χορηγείται α) βάσει **γνωμάτευσης του διευθυντή κλινικής δημοσίου νοσοκομείου** και εφόσον πρόκειται για νοσηλεία επτά (7) ημερών τουλάχιστον ή β) κατόπιν **χειρουργικής επέμβασης** σε δημόσιο νοσοκομείο ή ιδιωτική κλινική.
4. Άδεια διάρκειας **πέραν του ενός (1) μηνός για ψυχική νόσο** δεν χορηγείται αν δεν έχει προηγηθεί **νοσηλεία σε δημόσιο νοσοκομείο**. Παράταση της ή χορήγηση νέας άδειας, εφόσον υπερβαίνει, συνολικώς ή τμηματικώς, τον έναν (1) μήνα μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος χορηγείται ύστερα από **αναλυτική έκθεση θεράποντος ιατρού και έκθεση εξέτασης λειτουργικότητας του ασθενούς**, το περιεχόμενο των οποίων καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται τα όργανα που δικαιούνται να προβαίνουν σε εξέταση λειτουργικότητας του ασθενούς, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.
5. Το αρμόδιο για τη χορήγηση της αναρρωτικής άδειας όργανο είτε **χορηγεί** ολόκληρη την άδεια που προτείνει η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή ή, εάν κρίνει τη γνωμάτευση της ως ανατιολόγητη, παραπέμπει τον ενδιαφερόμενο για **εξέταση στη δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή**. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της γνωμάτευσης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής να ζητήσει με ένσταση του νέα εξέταση από την οικεία δευτεροβάθμια επιτροπή, όταν η πρωτοβάθμια έχει **απορρίψει** εξ ολοκλήρου ή **εγκρίνει λιγότερο από το ήμισυ** της αναρρωτικής άδειας. Η αναρρωτική άδεια που προτείνεται από τη **δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή** χορηγείται υποχρεωτικά.

6. Δικαίωμα ένστασης ενώπιον της πρωτοβάθμιας ή της ειδικής υγειονομικής επιτροπής έχουν η υπηρεσία και ο εκπαιδευτικός για την κατ' εξαίρεση χορήγηση άδειας σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου αυτού.
7. Η αίτηση εκπαιδευτικού για παράταση αναρρωτικής άδειας υποβάλλεται το αργότερο μέσα στο τελευταίο δεκαπενθήμερο του χρόνου της άδειας που του έχει χορηγηθεί.
8. Ύστερα από κάθε εξέταση, καθώς και μετά τη λήξη του ανωτάτου χρονικού ορίου αναρρωτικής άδειας, οι υγειονομικές επιτροπές γνωμοδοτούν εάν η νόσος είναι ιάσιμη ή όχι. Στη δεύτερη περίπτωση και αφού η γνωμάτευση γίνει οριστική, ο εκπαιδευτικός **απολύεται** κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 153 του Ν 3528/2007¹. Οι **προϊστάμενες αρχές** της οικείας υπηρεσίας μπορούν να παραπέμπουν και *αυτεπαγγέλτως* εκπαιδευτικούς στις δευτεροβάθμιες υγειονομικές επιτροπές για απόλυση τους, εάν κρίνουν ότι δεν μπορούν να εκτελούν τα καθήκοντα τους λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας και πριν χορηγηθεί αναρρωτική άδεια ή μετά τη λήξη αναρρωτικής άδειας.
9. Κατά της γνωμοδότησης αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής για απαλλαγή εκ της υπηρεσίας λόγω ασθένειας, δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να ασκήσει προσφυγή σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της υγειονομικής επιτροπής ενώπιον της επιτροπής προσφυγών του άρθρου 166. Στην ίδια επιτροπή μπορεί να ασκήσει προσφυγή ο εκπαιδευτικός κατά της γνωμάτευσης της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής με την οποία κρίθηκε ικανός για ανάληψη υπηρεσίας.
10. Ο εκπαιδευτικός είναι υποχρεωμένος να *παρουσιάζεται για ιατρική εξέταση*, εφόσον το ζητήσει η επιτροπή. Αν δεν παρουσιαστεί, δεν χορηγείται αναρρωτική άδεια.
11. Ο εκπαιδευτικός ο οποίος βρίσκεται δικαιολογημένα εκτός της έδρας του, υποχρεούται, αμέσως μόλις ασθενήσει, να υποβάλει **αίτηση** χορήγησης αναρρωτικής άδειας στην **πλησιέστερη υγειονομική επιτροπή**. Αν η υγειονομική επιτροπή δεν εξετάσει για οποιονδήποτε λόγο τον εκπαιδευτικό έως ότου επανέλθει στην έδρα του, υποχρεούται να διαβιβάσει την αίτηση με τα σχετικά δικαιολογητικά στην *υγειονομική επιτροπή της έδρας του εκπαιδευτικού*.
12. Αν η αρμόδια υγειονομική επιτροπή κρίνει ότι για τη χορήγηση αναρρωτικής άδειας είναι αναγκαία η *παρακολούθηση* του εκπαιδευτικού για ορισμένο διάστημα σε νοσηλευτικό ίδρυμα, η άδεια δεν χορηγείται χωρίς την παρακολούθηση αυτή.
13. Τυχόν *γνωμάτευση δευτεροβάθμιας υγειονομικής επιτροπής για μη χορήγηση εν όλω ή εν μέρει άδειας δεν επιφέρει συνέπειες σε βάρος του εκπαιδευτικού*, εφόσον η άδεια αυτή έχει ήδη *διανυθεί* βάσει γνωμάτευσης πρωτοβάθμιας επιτροπής, εκτός εάν για τη χορήγηση ο οποίος βρίσκεται δικαιολογημένα εκτός της έδρας του, υποχρεούται, αμέσως μόλις ασθενήσει, να υποβάλει αίτηση χορήγησης αναρρωτικής άδειας στην πλησιέστερη υγειονομική επιτροπή. Αν η υγειονομική επιτροπή δεν εξετάσει για οποιονδήποτε λόγο τον υπάλληλο έως ότου επανέλθει στην έδρα του, υποχρεούται να διαβιβάσει την αίτηση με τα σχετικά δικαιολογητικά στην υγειονομική επιτροπή της έδρας του εκπαιδευτικού.

¹ Άρθρο 153 του Ν3528/2007 - Απόλυση για σωματική ή πνευματική ανικανότητα: Ο υπάλληλος απολύεται ύστερα από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, αν διαπιστωθεί σωματική ή πνευματική ανικανότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 100, 165 και 167 του παρόντος. Δεν απολύεται ο υπάλληλος αν η ανικανότητά του επιτρέπει την άσκηση άλλων καθηκόντων. 2. Ο υπάλληλος που απολύεται σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου αναδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν3528/2007.

3. ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ

3.1 Δικαίωμα ειδικής άδειας

3.1.1. Άδεια γάμου

(παρ. 1, εδ. α' του άρθρου 50 του Ν 3528/2007)

Οι εκπαιδευτικοί έχουν δικαίωμα άδειας απουσίας με αποδοχές **πέντε (5) εργάσιμων ημερών** σε περίπτωση γάμου. Η άδεια αυτή χορηγείται αμέσως πριν ή μετά την τέλεση του γάμου και όχι άλλη χρονική περίοδο εντός του ημερολογιακού έτους.

3.1.2. Άδεια για γέννηση τέκνου

(παρ. 2 του άρθρου 18 του Ν 3801/2009)

Στον πατέρα υπάλληλο χορηγείται άδεια **δύο (2) ημερών** σε περίπτωση γέννησης τέκνου. Η άδεια αυτή χορηγείται και στην περίπτωση υιοθεσίας, εφόσον το υιοθετηθέν δεν έχει υπερβεί το 2ο έτος της ηλικίας του.

3.1.3. Άδεια για περιπτώσεις θανάτου

(παρ. 1, εδ. α' του άρθρου 50 του Ν 3528/2007)

Οι εκπαιδευτικοί έχουν δικαίωμα άδειας απουσίας με αποδοχές **τριών (3) εργάσιμων ημερών** σε περίπτωση θανάτου συζύγου τους ή και συγγενούς έως και β' βαθμού. Συγγενείς έως και β' βαθμού θεωρούνται οι γονείς, τα τέκνα, τα αδέλφια, τα εγγόνια και οι πάπποι, τόσο οι εξ αίματος όσο και οι εξ αγχιστείας.

3.1.4. Άσκησης του εκλογικού δικαιώματος

(παρ. 1, εδ. β' του άρθρου 50 του Ν 3528/2007)

Οι εκπαιδευτικοί δικαιούνται, κατόπιν τεκμηριωμένης αίτησης ειδική άδεια με αποδοχές διάρκειας **μίας (1) έως τριών (3) ημερών**, κατά περίπτωση, για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος. Ο χρόνος της άδειας αυτής δεν συνυπολογίζεται στο χρόνο της κανονικής άδειας που δικαιούνται οι εκπαιδευτικοί, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις (παρ. 3 του άρθρου 106 του ΠΔ 96/2007).

Ειδικότερα: α) Όσοι μετακινούνται σε απόσταση **200 – 400 χιλιομέτρων** λαμβάνουν άδεια **μίας (1)** εργάσιμης ημέρας. β) Όσοι μετακινούνται σε απόσταση **401 χιλιομέτρων και πάνω** λαμβάνουν άδεια **δύο (2)** εργάσιμων ημερών, εφόσον κινηθούν εξολοκλήρου οδικώς, με βάση την υπεύθυνη δήλωσή τους. γ) Όσοι μετακινούνται σε νησιά, για τα οποία δεν υπάρχει οδική πρόσβαση, ο αριθμός των ημερών άδειας που λαμβάνουν εξετάζεται κατά περίπτωση, **ανάλογα με την απόσταση και τις ειδικές συνθήκες μετακίνησης**, χωρίς ωστόσο η άδεια αυτή να υπερβαίνει τις τρεις (3) εργάσιμες ημέρες.

Τα παραπάνω ισχύουν και για τους εκπαιδευτικούς που είναι αποσπασμένοι σε Φορείς και Υπηρεσίες του Υπουργείου.

Διευκρίνιση:

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι σχολικές μονάδες παραμένουν κλειστές κατά τις ημέρες Παρασκευή και Δευτέρα, η ειδική άδεια για τη μετάβαση στον τόπο άσκησης του εκλογικού δικαιώματος, **χορηγείται υποχρεωτικά τις ανωτέρω ημέρες. Μία επιπλέον ημέρα** δικαιούνται οι εκπαιδευτικοί που εμπíπτουν στην παραπάνω περίπτωση γ'.

3.1.5. Άδεια συμμετοχής σε δίκη

(παρ. 1, εδ. β' του άρθρου 50 του Ν 3528/2007)

Οι εκπαιδευτικοί δικαιούνται, κατόπιν τεκμηριωμένης αίτησης ειδική άδεια με αποδοχές διάρκειας **μίας (1) έως τριών (3) ημερών**, κατά περίπτωση, για τη συμμετοχή σε δίκη ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου. Μετά την επιστροφή του στην υπηρεσία από την ως άνω άδεια που έλαβε, ο εκπαιδευτικός υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση συμμετοχής στη δίκη από την αρμόδια γραμματεία του δικαστηρίου.

3.1.6. Άδεια σε εκπαιδευτικό ή για σύζυγο ή τέκνο που πάσχουν από νόσημα που χρήζει περιοδικής νοσηλείας

1. (παρ. 2 του άρθρου 50 του Ν 3528/2007)

Οι εκπαιδευτικοί που πάσχουν οι ίδιοι ή έχουν σύζυγο ή τέκνο που πάσχει από νόσημα, το οποίο απαιτεί τακτικές μεταγγίσεις αίματος ή χρήζει περιοδικής νοσηλείας, δικαιούνται ειδική άδεια με αποδοχές **έως είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες** το χρόνο. Η άδεια χορηγείται, εφόσον υπάρχουν οι εξής προϋποθέσεις:

α. Γνωμάτευση της πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, με την οποία θα πιστοποιείται αιτιολογημένα ότι η πάθηση, από την οποία πάσχουν οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί ή οι σύζυγοι ή κάποιο τέκνο τους, χρήζει τακτικών μεταγγίσεων αίματος ή περιοδικής νοσηλείας σε δημόσιο ή ιδιωτικό νοσηλευτικό ίδρυμα.

β. Προσδιορισμός του χρονικού διαστήματος για το οποίο απαιτείται η νοσηλεία αυτή.

Η παραπάνω άδεια χορηγείται και σε εκπαιδευτικούς που έχουν τέκνα τα οποία πάσχουν από **βαριά νοητική στέρηση ή σύνδρομο Down**, ανεξαρτήτως του εάν χρήζουν ή όχι περιοδικής νοσηλείας (παρ. 3 του άρθρου 50 του Ν 3528/2007).

Στην περίπτωση αυτή οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να προσκομίζουν σχετική γνωμάτευση από δημόσιο Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο ή παιδοψυχιατρικό τμήμα δημοσίου νοσοκομείου.

Επισήμανση:

Στην περίπτωση πάθησης του τέκνου μπορούν και οι δύο γονείς να κάνουν χρήση της άδειας αυτής, καθορίζοντας με κοινή τους δήλωση ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση της άδειας και για πόσο χρονικό διάστημα, που πάντως η συνολική διάρκειά της δεν μπορεί να υπερβεί τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες ετησίως και για τους δύο. Επιπλέον, ο δικαιούχος θα πρέπει να δηλώνει υπεύθυνα κάθε φορά στη σχετική αίτηση χορήγησης πόσες ημέρες της δικαιούμενης από κοινού άδειας των 22 ημερών έχει κάνει ήδη χρήση ο ή η σύζυγός του στην υπηρεσία όπου εργάζεται.

Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χηρείας ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την εν λόγω άδεια δικαιούται ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια του τέκνου που χρήζει τακτικής μεταγγίσης ή περιοδικής νοσηλείας.

2. (παρ. 8 του άρθρου 30 του Ν 3731/2008)

Οι εκπαιδευτικοί που έχουν βεβαιωμένη αναπηρία σε ποσοστό 67% και άνω ή που έχουν παιδιά με πνευματική, ψυχική ή σωματική αναπηρία σε ποσοστό 67% και άνω ή σύζυγο με αναπηρία 100% τον οποίο συντηρεί δικαιούνται μείωση του ωραρίου εργασίας κατά **μία (1) ώρα την ημέρα, χωρίς ανάλογη περικοπή** των αποδοχών τους (άρθρο 5 του ΠΔ 193/1988). Το ποσοστό αναπηρίας βεβαιούται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις

Η μείωση αφορά σε υπαλλήλους των παρακάτω κατηγοριών (ΔΙΑΔΠ/ Φ.Β.3/ 5469/11.2.2013 εγκύκλιος ΥΔΜΗΔ) οι οποίοι:

α) είναι τυφλοί ή παραπληγικοί- τετραπληγικοί, ή νεφροπαθείς τελικού σταδίου ή έχουν βεβαιωμένη αναπηρία σε ποσοστό 67% και άνω.

β) έχουν παιδιά με πνευματική, ψυχική ή σωματική αναπηρία σε ποσοστό 67% και άνω.

γ) έχουν σύζυγο με αναπηρία σε ποσοστό 100%, τον οποίο συντηρούν.

Στην (β) κατηγορία εμπίπτουν και οι υπάλληλοι που έχουν με δικαστική απόφαση την επιμέλεια ατόμου με ειδικές ανάγκες, καθώς και ανάδοχοι γονείς ατόμου με ειδικές ανάγκες, για όσο χρόνο διαρκεί η αναδοχή (άρθρο 8 του Ν 2880/2001).

Τα ανωτέρω ισχύουν και σε περιπτώσεις υπαλλήλων, οι οποίοι απολαμβάνουν ειδικού ωραρίου λόγω των συνθηκών εργασίας τους (αρ. 268/2012 Γνωμοδότηση του ΝΣΚ). Ακολούθως, η ανωτέρω διευκόλυνση, συνιστά αυτοτελές δικαίωμα των υπαλλήλων που καλύπτουν τις νόμιμες προϋποθέσεις, το οποίο δεν απονέμεται μόνο σε όσους από αυτούς εργάζονται με το γενικώς ισχύον ωράριο εργασίας, αλλά δίδεται σωρευτικά και σε όσους ήδη απολαμβάνουν ειδικού ωραρίου, το οποίο θεσπίζεται από άλλες διατάξεις που ρυθμίζουν τις εργασιακές τους συνθήκες (ΔΙΑΔΠ/ Φ.Β.3/5469/11-2-2013 εγκύκλιος ΥΔΜΗΔ).

Το παραπάνω δικαίωμα ισχύει με την προϋπόθεση πρωτίστως ότι διαφυλάσσεται το δημόσιο συμφέρον και δεν διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών.

Για τους εκπαιδευτικούς, η μείωση του ωραρίου εργασίας δεν αφορά, σε καμία περίπτωση, στις ώρες διδασκαλίας τους, αλλά **αυτές πέραν των διδακτικών**, που υποχρεούνται να παραμείνουν στο σχολείο για την προσφορά και άλλων υπηρεσιών που συνδέονται με το γενικότερο εκπαιδευτικό τους έργο (εγκύκλιοι αρ. ΔΙΑΔΠ/Φ.Β.3.9763/5-4-2013 ΥΔΜΗΔ & αρ. Φ. 34.1/16/5334/13-5-2013 ΥΠΑΙΘΠΑ).

3.1.7. Σε εκπαιδευτικό με αναπηρία

(παρ. 4 του άρθρου 50 του Ν 3528/2007)

Εκπαιδευτικοί με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω δικαιούνται από την υπηρεσία κάθε ημερολογιακό έτος άδεια με αποδοχές **έξι (6) εργασίμων ημερών** επιπλέον της κανονικής τους άδειας.

3.1.8. Αιμοδοτική άδεια

Ο εκπαιδευτικός δικαιούται άδεια **και** την ημέρα της αιμοδοσίας (74275/Δ2/10-07-2007, εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ).

1. Εκπαιδευτικός, δικαιούται να απουσιάσει από το σχολείο κατά την ημέρα αιμοδοσίας
2. Εκπαιδευτικός ο οποίος ανταποκρίνεται σε πρόσκληση από υπηρεσία αιμοληψίας για κάλυψη έκτακτης ανάγκης, καθώς και εκπαιδευτικός ο οποίος μετέχει σε οργανωμένη ομαδική

αιμοληψία δικαιούται ειδικής άδειας απουσίας με πλήρεις αποδοχές **δύο (2) ημερών**, πέραν της ημέρας αιμοδοσίας (παρ. 5 του άρθρου 50 του Ν 3528/2007). Την άδεια αυτή δικαιούται και ο εκπαιδευτικός που προσέρχεται σε οποιοδήποτε κέντρο αιμοληψίας από δική του πρωτοβουλία για να προσφέρει αίμα ή που δίνει αίμα για ασθενή του συγγενικού του περιβάλλοντος (Φ351/5/33/Δ1/1207/2311998). Στην περίπτωση αυτή οφείλει να προσκομίσει σχετική βεβαίωση του νοσηλευτικού ιδρύματος. Η άδεια αυτή χορηγείται και στην περίπτωση λήψης αιμοπεταλίων.

Διευκρίνιση:

Η άδεια των δύο ημερών μπορεί να χορηγηθεί πέραν της ημέρας αιμοδοσίας **είτε συνεχόμενα** με το χρόνο αιμοδοσίας **ή οποτεδήποτε** μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος. Σε κάθε περίπτωση δεν μεταφέρονται στο επόμενο ημερολογιακό έτος.

3.1.9. Μηχανογραφική άδεια (Άδεια για χρήση υπολογιστή)

(παρ. 6 του άρθρου 50 του Ν 3528/2007 ως αντικαθίσταται με το άρθρο 1 του Ν 4210/2013)

Καταργείται η «ειδική» μηχανογραφική άδεια για χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και απασχόληση μπροστά σε οθόνη οπτικής καταγραφής.

3.1.10. Για Αιρετά όργανα ΟΤΑ και ΝΑ

α) Ειδική άδεια για Αιρετά Όργανα ΟΤΑ

(άρθρο 139 του Ν 3463/2006)

Στους Δημάρχους όλων των Δήμων, στους Προέδρους των Κοινοτήτων άνω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων, στους Αντιδημάρχους και Προέδρους δημοτικών συμβουλίων Δήμων που είναι πρωτεύουσες νομών ή έχουν πληθυσμό άνω των πενήντα χιλιάδων (50.000) κατοίκων, στους Προέδρους δημοτικών διαμερισμάτων, καθώς και στους Προέδρους Συνδέσμων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα μέλη των οποίων είναι άνω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) κατοίκων - που είναι Δημόσιοι Υπάλληλοι - χορηγείται από την υπηρεσία της οργανικής τους θέσης ειδική άδεια για **όλο το διάστημα που ασκούν τα καθήκοντά τους**.

Στους Προέδρους Κοινοτήτων κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων - που είναι Δημόσιοι Υπάλληλοι - χορηγείται από την υπηρεσία της οργανικής τους θέσης ειδική άδεια εξήντα **(60) εργάσιμων ημερών κατ' έτος, επιπλέον της κανονικής**.

Στους Αντιδημάρχους και Προέδρους δημοτικών συμβουλίων Δήμων που έχουν πληθυσμό κάτω των πενήντα χιλιάδων (50.000) κατοίκων - που είναι Δημόσιοι Υπάλληλοι - χορηγείται από την υπηρεσία της οργανικής τους θέσης ειδική άδεια εξήντα (60) εργάσιμων ημερών κατ' έτος, επιπλέον της κανονικής.

Στους Προέδρους και τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων, καθώς και στους Προέδρους των Συνδέσμων Δήμων και Κοινοτήτων με την προϋπόθεση ότι δεν είναι Δήμαρχοι, Αντιδήμαρχοι ή Πρόεδροι Κοινοτήτων - που είναι Δημόσιοι Υπάλληλοι - χορηγείται από την υπηρεσία της οργανικής τους θέσης ειδική άδεια **τριάντα (30) εργάσιμων ημερών** κατ' έτος, επιπλέον της κανονικής.

β) Ειδική άδεια για την άσκηση καθηκόντων Αιρετών Οργάνων ΝΑ

(άρθρο 113 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης)

Στον Πρόεδρο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, στο Νομάρχη και στους Προέδρους των Ν.Ε. που είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι φορέων του Δημόσιου Τομέα ή των ΤΕΔΚ ή της ΚΕΔΚΕ χορηγείται από την υπηρεσία τους ειδική άδεια για **όλο το διάστημα που ασκούν τα καθήκοντά τους**.

Χορηγείται, επίσης, άδεια έως **εξήντα (60) και τριάντα (30) ημερών το χρόνο** αντίστοιχα:

Στον Πρόεδρο του Νομαρχιακού Συμβουλίου και τα μέλη των Νομαρχιακών Επιτροπών, και στα λοιπά μέλη του Νομαρχιακού Συμβουλίου, που έχουν την ιδιότητα της προηγούμενης παραγράφου. Η άδεια αυτή χορηγείται τμηματικά σε ημέρες και ώρες που προσδιορίζονται με αίτηση των δικαιούχων.

Η παραπάνω άδεια θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την υπαλληλική, εργασιακή και ασφαλιστική τους σχέση.

3.1.11. Για συμμετοχή σε αγώνες της Εθνικής Ομάδας

Μόνιμοι Δημόσιοι Υπάλληλοι, υπάλληλοι ΝΠΔΔ αλλά και οι συνδεδεμένοι με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου με το Δημόσιο δικαιούνται άδεια για συμμετοχή σε αγώνες της Εθνικής Ομάδας. Ο χρόνος αυτός θεωρείται για κάθε συνέπεια χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και για την αναγνώρισή του απαιτείται βεβαίωση της οικείας Ομοσπονδίας, θεωρημένη από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (άρθρο 5 του Ν 665/1977).

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ:

Για τη χορήγηση της άδειας αυτής αρμόδιοι είναι οι Διευθυντές Εκπαίδευσης και οι Προϊστάμενοι Γραφείων, εφόσον κρίνουν ότι δεν παρακωλύεται η εύρυθμη λειτουργία του σχολείου και αφού συγκεντρώσουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά:

- Αίτηση του εκπαιδευτικού
- Ονομαστική πρόσκληση της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού
- Βεβαίωση της οικείας Ομοσπονδίας θεωρημένη από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού
- Προκειμένου για μετάβαση στην αλλοδαπή, απαιτείται και η έγκριση της υπηρεσίας για τη μετακίνηση του εκπαιδευτικού στο εξωτερικό (αρ. 146303/Δ2/25-11-09 εγκύκλιος ΥΠΔΒΜΘ).

3.1.12. Για διευκόλυνση των Δημοσίων Υπαλλήλων – Αθλητών

(παρ. 2 του άρθρου 34 του Ν 2725/1999)

Σε αθλητές - υπαλλήλους του Δημοσίου Τομέα που σημειώνουν εξαιρετικές διακρίσεις, ήτοι:

- Κατάκτηση 1ης έως και 8ης νίκης σε θερινούς ή χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες
- Κατάκτηση 1ης έως και 6ης νίκης σε Παγκόσμια Πρωταθλήματα ανδρών - γυναικών, νέων ανδρών γυναικών, εφήβων - νεανίδων σε άθλημα ή αγώνισμα αθλήματος που καλλιεργείται από αναγνωρισμένες κατά τον παρόντα νόμο ομοσπονδίες ή σε παγκόσμιους σχολικούς αγώνες
- Επίτευξη ή η ισοφάριση παγκόσμιας επίδοσης ανδρών - γυναικών, νέων ανδρών - γυναικών, εφήβων - νεανίδων σε αγώνισμα αθλήματος που καλλιεργείται από αναγνωρισμένες κατά τον παρόντα νόμο ομοσπονδίες
- Κατάκτηση 1ης έως και 6ης νίκης σε Ευρωπαϊκά Πρωταθλήματα ανδρών - γυναικών, νέων ανδρών γυναικών, εφήβων - νεανίδων σε άθλημα που καλλιεργείται από αναγνωρισμένες κατά τον παρόντα νόμο ομοσπονδίες

- Η επίτευξη ή η ισοφάριση ευρωπαϊκής επίδοσης ανδρών - γυναικών, νέων ανδρών - γυναικών, εφήβων - νεανίδων σε αγώνισμα αθλήματος που καλλιεργείται από αναγνωρισμένες κατά τον παρόντα νόμο ομοσπονδίες

Και εφόσον εξακολουθούν να είναι **εν ενεργεία αθλητές** παρέχονται από τις υπηρεσίες τους διευκολύνσεις, που συνάδουν με την αθλητική τους δραστηριότητα, για τη συμμετοχή τους σε προπονήσεις και αθλητικούς αγώνες.

Οι διευκολύνσεις συνίστανται στη χορήγηση αδειών απουσίας από την υπηρεσία των ανωτέρω υπαλλήλων για τη συμμετοχή τους σε προπονήσεις και αθλητικούς αγώνες που πραγματοποιούνται στο εσωτερικό και εξωτερικό. Οι άδειες απουσίας ορίζονται σε αριθμό ημερών που είναι απαραίτητες για την κάλυψη της συμμετοχής του αθλητή – υπαλλήλου στις προπονήσεις και τους αθλητικούς αγώνες. Ο αριθμός των ημερών αυτών των αδειών απουσίας για αθλητικούς λόγους δεν συνυπολογίζεται στις λοιπές άδειες που δικαιούται ο υπάλληλος (αρ. 16117/7-6-2000 Κοινή Υπουργική Απόφαση).

Δικαιολογητικά που απαιτούνται:

- Αίτηση του υπαλλήλου που υποβάλλεται στην υπηρεσία του 10 (δέκα) τουλάχιστον ημέρες πριν από την απουσία του, για τη συμμετοχή του σε προπονήσεις ή αθλητικούς αγώνες.
- Βεβαίωση της οικείας αθλητικής Ομοσπονδίας ότι ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος είναι εν ενεργεία αθλητής και η συμμετοχή του στις προπονήσεις και τους αθλητικούς αγώνες είναι απολύτως απαραίτητη.
- Στην περίπτωση που ο υπάλληλος δεν διορίστηκε βάσει ειδικών διατάξεων, απαιτείται βεβαίωση της οικείας αθλητικής Ομοσπονδίας από την οποία να προκύπτει το είδος της αγωνιστικής διάκρισης που σημείωσε ο υπάλληλος, το άθλημα ή το αγώνισμα στο οποίο διακρίθηκε και η χρονολογία διεξαγωγής του.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ:

Σύμφωνα με το νόμο, αρμόδιοι για τη χορήγηση της εν λόγω άδειας είναι οι Διευθυντές Εκπαίδευσης.

3.2 Άδεια χωρίς αποδοχές

(Άρθρο 51 του Ν 3528/2007)

1. (παρ. 1 του άρθρου 51 του Ν 3528/2007)
Επιτρέπεται η χορήγηση σε εκπαιδευτικό, μετά από αίτηση του, άδειας χωρίς αποδοχές, εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν. Η άδεια αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τον ένα (1) μήνα εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους. Η άδεια αυτή αποτελεί χρόνο πραγματικής υπηρεσίας.
2. (παρ. 2 του άρθρου 51 του Ν 3528/2007 όπως τροποποιείται με την παρ. 4 του άρθρου 37 του Ν 3986/2011)

Επιτρέπεται η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές σε εκπαιδευτικό, συνολικής διάρκειας **έως πέντε (5) ετών**, ύστερα από αίτησή του και γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, για *σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους*.

3. (παρ. 5 του άρθρου 37 του Ν 3986/2011)

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να ζητήσει με αίτησή του τη **μείωση των ωρών εργασίας του μέχρι και 50%**, με ανάλογη μείωση των αποδοχών του, για χρονική διάρκεια **μέχρι πέντε (5) έτη**, για *σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους*. Με την αίτησή του ο υπάλληλος προσδιορίζει εάν επιθυμεί τη μείωση της ημερήσιας απασχόλησης ή των εργάσιμων ημερών. Η άδεια χορηγείται με τη σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου.

Σε κάθε περίπτωση, ως *χρόνος πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας* για κάθε νόμιμη συνέπεια,

υπολογίζεται μόνο ο χρόνος πραγματικής απασχόλησης.

4. (παρ. 3 του άρθρου 51 του Ν 3528/2007)

Εκπαιδευτικός, του οποίου *σύζυγος υπηρετεί στο εξωτερικό* σε ελληνική υπηρεσία του Δημοσίου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου φορέα του δημοσίου τομέα ή σε υπηρεσία ή φορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει και η Ελλάδα, δικαιούται να πάρει άδεια χωρίς αποδοχές **μέχρι έξι (6) έτη συνεχώς** ή και τμηματικά, εφόσον έχει συμπληρώσει *διετή πραγματική υπηρεσία*.

5. (παρ. 4 του άρθρου 51 του Ν 3528/2007)

Στον εκπαιδευτικό που αποδέχεται *θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει η Ελλάδα*, χορηγείται μετά από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου άδεια χωρίς αποδοχές **μέχρι πέντε (5) έτη**, η οποία μπορεί να **παραταθεί** με την ίδια διαδικασία **για μία ακόμα πενταετία**. Η άδεια αυτή αποτελεί χρόνο πραγματικής υπηρεσίας. Αν ο εκπαιδευτικός δεν εμφανιστεί να αναλάβει καθήκοντα μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη της άδειας, θεωρείται ότι παραιτήθηκε αυτοδικαίως από την υπηρεσία.

Κατά τη διάρκεια της άδειας αυτής ο εκπαιδευτικός υποχρεούται να καταβάλλει τις νόμιμες κρατήσεις για κύρια και επικουρική ασφάλιση και στα ταμεία πρόνοιας, οι οποίες αντιστοιχούν στο βαθμό ή το μισθό της υπηρεσίας στην οποία ανήκει οργανικά (παρ. 6 του άρθρου 51 του Ν 3528/2007).

6. Στους αποσπασμένους οι άδειες χωρίς αποδοχές χορηγούνται από την οργανική θέση.

3.3 Άδειες μητρότητας

(άρθρο 52 του Ν 3528/2007)

3.3.1. Άδεια για προγεννητικό έλεγχο

(άρθρο 9 του ΠΔ 176/1997)

Οι έγκυοι εκπαιδευτικοί, απαλλάσσονται από την εργασία χωρίς περικοπή αποδοχών, για να υποβάλλονται σε εξετάσεις προγεννητικού ελέγχου, εφόσον αυτές οι εξετάσεις πρέπει να γίνουν κατά τη διάρκεια του χρόνου εργασίας.

3.3.2. Άδεια κύησης

(παρ. 1 του άρθρου 52 του Ν 3528/2007)

Στις εκπαιδευτικούς, οι οποίες κυοφορούν, χορηγείται άδεια μητρότητας με πλήρεις αποδοχές **δύο (2) μήνες πριν τον τοκετό**. Η άδεια χορηγείται ύστερα από βεβαίωση του θεράποντος ιατρού για τον πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού.

3.3.3. Άδεια επαπειλούμενης κύησης

(Ν 3205/2003)

Σε περίπτωση επαπειλούμενης κύησης, χορηγείται αναρρωτική άδεια με πλήρεις αποδοχές, ύστερα από βεβαίωση Δημόσιου Νοσοκομείου ή Ιδιωτικής Κλινικής εφόσον έχει προηγηθεί νοσηλεία σε αυτή και η οποία αποδεικνύεται με σχετικά παραστατικά στοιχεία (εισαγωγή, εξιτήριο κλπ.)

Διευκρινίσεις:

1. Σε κυοφορούσες υπαλλήλους που έχουν ανάγκη ειδικής θεραπείας, μετά την εξάντληση της αναρρωτικής άδειας με αποδοχές, χορηγείται **κανονική άδεια κυοφορίας με αποδοχές**, μετά από βεβαίωση θεράποντος ιατρού και Διευθυντή γυναικολογικής ή μαιευτικής κλινικής ή τμήματος δημόσιου νοσηλευτικού ιδρύματος (παρ. 3 του άρθρου 52 του Ν 3528/07).
2. Δεν είναι δυνατή η χορήγηση της ανωτέρω άδειας μόνο με βεβαίωση του θεράποντος ιατρού και Διευθυντή ιδιωτικού Μαιευτηρίου (αρ. 496/2007 Γνωμοδότηση του ΝΣΚ).

3.3.4. Άδεια λοχείας

(παρ. 1 του άρθρου 52 του Ν 3528/2007)

Στις εκπαιδευτικούς, οι οποίες κυοφορούν, χορηγείται άδεια μητρότητας με πλήρεις αποδοχές **τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό**. Σε περίπτωση απόκτησης τέκνου πέραν του 3ου (δηλαδή 4ου και άνω), η μετά τον τοκετό άδεια προσαυξάνεται για κάθε κύηση κατά **δύο (2) μήνες** και χορηγείται αμέσως μετά το τέλος της άδειας λοχείας. Η άδεια χορηγείται ύστερα από βεβαίωση του θεράποντος ιατρού για τον πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού.

Όταν ο τοκετός πραγματοποιείται σε χρόνο μεταγενέστερο από αυτόν που είχε πιθανολογηθεί αρχικά, η άδεια που είχε χορηγηθεί, παρταίνεται μέχρι την πραγματική ημερομηνία του τοκετού, χωρίς αυτή η παράταση να συνεπάγεται αντίστοιχη μείωση του χρόνου της άδειας που χορηγείται μετά τον τοκετό. Όταν ο τοκετός πραγματοποιηθεί σε χρόνο προγενέστερο από αυτόν που είχε αρχικά πιθανολογηθεί, το **υπόλοιπο** της άδειας κύησης χορηγείται **μετά τον τοκετό**, ώστε να εξασφαλιστεί συνολικός χρόνος άδειας **πέντε (5) μηνών**. (παρ. 2 του άρθρου 52 του Ν 3528/2007).

Σε περίπτωση πρώιμου ή πρόωρου τοκετού που πραγματοποιείται μετά την 4η εβδομάδα της εγκυμοσύνης και πριν την έναρξη της άδειας κύησης - και ανεξάρτητα από την έκβαση του εμβρύου - πρέπει να χορηγείται η **τρίμηνη** άδεια λοχείας. Η απώλεια του νεογνού που πραγματοποιείται μετά την έναρξη της άδειας κύησης δεν επηρεάζει τη συνολική πεντάμηνη άδεια μητρότητας (αρ. 79034/Δ2/18-06-08 εγκύκλιος του ΥΠΔΒΜΘ).

Η άδεια κυοφορίας λοχείας χορηγείται και στις μητέρες εκπαιδευτικούς που γέννησαν πρόωρα και το νεογνό απεβίωσε, με την προϋπόθεση ότι πρόκειται για τοκετό και όχι για αποβολή.

Σε περίπτωση πολύδυμης κύησης, η άδεια λοχείας αυξάνεται κατά **ένα (1) μήνα** για κάθε τέκνο πέραν του ενός (παρ. 1 του άρθρου 18 του Ν 3801/2009).

3.3.5. Άδεια σε περίπτωση υιοθεσίας

(παρ. 4 του άρθρου 52 του Ν 3528/2007)

Στις εκπαιδευτικούς που υιοθετούν τέκνο χορηγείται άδεια **τριών (3) μηνών με πλήρεις αποδοχές** εντός του πρώτου εξαμήνου μετά την περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας, εφόσον το υιοθετημένο τέκνο είναι ηλικίας έως έξι (6) ετών. **Ένας μήνας** από την άδεια αυτή μπορεί να καλύπτει απουσία της εκπαιδευτικού κατά το προ της υιοθεσίας διάστημα. Ο μήνας αυτός μπορεί να ληφθεί οποτεδήποτε κατά το προ της υιοθεσίας διάστημα κατόπιν σχετικής αίτησης της ενδιαφερόμενης εκπαιδευτικού, η οποία πρέπει να προσκομίσει στην υπηρεσία σχετική βεβαίωση από τις αρμόδιες αρχές για την έναρξη της διαδικασίας της υιοθεσίας.

(αρ. 582/2004 γνωμοδότηση του ΓΝΚ)

Η θετή εκπαιδευτικός μητέρα δύναται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης υιοθεσίας, να επιλέξει, είτε την **εννεάμηνη άδεια ανατροφής** τέκνου (παρ.2, εδ. β' του άρθρου 53 Ν 2683/99), μέχρις ότου συμπληρώσει το υιοθετηθέν τέκνο την ηλικία των τεσσάρων χρόνων, **είτε τις διευκολύνσεις** που παρέχονται με την παρ.8 του άρθρου 13 του Ν 1566/1985 και του άρθρου 30 παρ. 14 του Ν 2083/1982 (βλέπε παρακάτω «άδειες ανατροφής τέκνων» - 3.4.2.).

3.3.6. Άδεια λοχείας με παρένθετη μητέρα

(αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53 Α/1667/οικ./22-12-2009 εγκύκλιος ΥΠΕΣ)

Η παρένθετη μητέρα (φέρουσα ή κυοφόρος) δημόσιος υπάλληλος δικαιούται την προβλεπόμενη άδεια μητρότητας με πλήρεις αποδοχές, **δύο (2) μήνες πριν και τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό**. Δε δικαιούται, όμως, τη μείωση του χρόνου εργασίας ή την εννεάμηνη άδεια με αποδοχές (αρ. 361/2009, Γνωμοδότηση του ΝΣΚ).

Η νόμιμη μητέρα δημόσιος υπάλληλος δικαιούται την άδεια λοχείας, ήτοι **τρεις (3) μήνες** άδεια με πλήρεις αποδοχές **μετά τον τοκετό** της παρένθετης μητέρας. Επίσης, δικαιούται την **εννεάμηνη** άδεια με αποδοχές για ανατροφή παιδιού **ή τις διευκολύνσεις** ανατροφής τέκνων (βλέπε παρακάτω «άδειες ανατροφής τέκνων» - 3.4.2.).

3.4 Γονικές άδειες ανατροφής τέκνων

(Άρθρο 53 του Ν 3528/2007)

3.4.1. Άδεια ανατροφής άνευ αποδοχών

(παρ. 1, εδ. α' του άρθρου 53 του Ν 3528/2007)

Άδεια χωρίς αποδοχές συνολικής διάρκειας **έως δύο (2) ετών**, χορηγείται υποχρεωτικά στους εκπαιδευτικούς, ύστερα από αίτηση τους και χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή παιδιού ηλικίας έως και έξι (6) ετών.

(παρ. 1, εδ. β' του άρθρου 53 του Ν 3528/2007)

Διάστημα **τριών (3) μηνών** της άδειας αυτής χορηγείται με πλήρεις αποδοχές στην περίπτωση γέννησης τρίτου (3ου) παιδιού και άνω, ανεξάρτητα εάν ο εκπαιδευτικός έχει κάνει χρήση της άδειας άνευ αποδοχών του προηγούμενου εδαφίου και εφόσον δεν έχει εξαντλήσει αυτή. Για το ίδιο παιδί δικαίωμα χρήσης της άδειας αυτής έχει μόνο ο ένας από τους δύο γονείς και για μία φορά στη διάρκεια της σταδιοδρομίας του.

Η άδεια αυτή χορηγείται ύστερα από αίτηση του εκπαιδευτικού υποχρεωτικά είτε αμέσως μετά τη λήξη της άδειας λοχείας είτε με την έναρξη του σχολικού έτους. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας αυτής θα πρέπει να υποβάλλεται τουλάχιστο ένα μήνα πριν από την έναρξή της (Φ.351.5/65/84800/Δ1/30-6-2008 εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ).

Το σύνολο της εν λόγω άδειας άνευ αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων πλέον και των τριών μηνών με πλήρεις αποδοχές, δύναται να χορηγηθεί τόσο συνεχόμενα όσο και τμηματικά. Στην περίπτωση της τμηματικής χορήγησης και προκειμένου να αποτραπούν τυχόν καταχρηστικές συμπεριφορές, καθώς και να διασφαλιστεί ο σκοπός θέσπισής της, ο οποίος αφορά στην αποτελεσματική ανατροφή του τέκνου, η συγκεκριμένη άδεια **δεν θα πρέπει να χορηγείται για διάστημα μικρότερο του ενός μηνός**. Εάν και οι δύο γονείς είναι υπάλληλοι, στην περίπτωση γέννησης τρίτου τέκνου και άνω, οι τρεις μήνες με πλήρεις αποδοχές, χορηγούνται εναλλακτικά είτε μόνο στον ένα γονέα εκπαιδευτικό, ή και στους δύο από κοινού με κατανομή του τριμήνου μεταξύ τους βάσει κοινής δήλωσης που καταθέτουν στην υπηρεσία τους, ποτέ όμως ταυτόχρονα για το ίδιο χρονικό διάστημα. Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω τρεις μήνες με αποδοχές αποτελούν χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας για όλα τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης, σε αντίθεση με τους λοιπούς μήνες της 24μηνιαίας άδειας που είναι άνευ αποδοχών (ΔΙΔΑΔ/Φ.51/590/οικ.14346/29-5-2008 εγκύκλιος ΥΠΕΣ).

3.4.2. Άδεια μειωμένου ωραρίου ή της συνεχόμενης μετ' αποδοχών άδειας ανατροφής (παρ. 2 του άρθρου 53 του Ν 3528/2007)

Ο χρόνος εργασίας του γονέα εκπαιδευτικού μειώνεται κατά **δύο (2) ώρες ημερησίως** εφόσον έχει τέκνα ηλικίας έως δύο (2) ετών (Ν 2083/1992) και β) απαλλαγή από τις πρόσθετες εξωδιδασκτικές εργασίες για δύο έτη (άρθρο 13 του Ν 1566/1985) και κατά **μία (1) ώρα**, εφόσον έχει τέκνα ηλικίας από δύο (2) έως τεσσάρων (4) ετών.

Ο γονέας εκπαιδευτικός δικαιούται **εννέα (9) μήνες** άδεια με αποδοχές για ανατροφή παιδιού, εφόσον δεν κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Η επιλογή του ενός ευεργετήματος αποκλείει τη χρήση του άλλου και μόνο κατ' εξαίρεση και για λόγους πολύ σοβαρούς επιτρέπεται για μόνο μια φορά η αλλαγή στην πρώτη προτίμηση, όταν αντί του μειωμένου ωραρίου ζητείται η χρήση της άδειας που απομένει (αρ. 50/2001 Γνωμοδότηση του ΝΣΚ).

Για το γονέα που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή έχει αναπηρία 67% και άνω, το κατά μία ώρα μειωμένο ωράριο του πρώτου εδαφίου ή η άδεια του προηγούμενου εδαφίου **προσαυξάνονται κατά έξι (6) μήνες ή ένα (1) μήνα αντίστοιχα**.

Στην περίπτωση γέννησης 4ου τέκνου, το μειωμένο ωράριο εργασίας παρατείνεται για **δύο (2) ακόμα έτη**.

Το **δικαίωμα** για την απόληψη της εννιάμηνης άδειας μπορεί να ασκηθεί από το γονέα – υπάλληλο μέχρι τη συμπλήρωση του τέταρτου έτους της ηλικίας του τέκνου. «Η σχετική αίτηση για τη χορήγηση της άδειας αυτής μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε μέχρι τη συμπλήρωση αυτού του έτους (σ.σ. του τέταρτου) της ηλικίας του» (αρ. 194/2009 Γνωμοδότηση του ΝΣΚ).

Σημείωση:

Ο νεοδιοριζόμενος υπάλληλος που κατά το διορισμό έχει τέκνο ηλικίας κάτω των τεσσάρων (4) ετών δικαιούται να λάβει συνεχόμενη άδεια ανατροφής τέκνου τόσης διάρκειας όσο είναι, με βάση το ισχύον μειωμένο ωράριο, **το άθροισμα των ωρών οι οποίες απομένουν από την ημερομηνία του διορισμού του μέχρι τη συμπλήρωση του 4του έτους της ηλικίας** του τέκνου του, πέραν του οποίου η συνέχιση της άδειας δεν είναι επιτρεπτή.

Την άδεια **εννέα (9) μηνών** δικαιούται και ο γονέας εκπαιδευτικός που έχει υιοθετήσει τέκνο ηλικίας κάτω των τεσσάρων (4) ετών (αρ. 64/2008 Γνωμοδότηση του ΝΣΚ αποδεκτή από το ΥΠΕΣ & αρ. 582/2004 Γνωμοδότηση του ΝΣΚ).

Διευκρινίσεις:

1. (παρ. 3 του άρθρο 53 του Ν 3528/2007)

Αν και οι δύο γονείς είναι εκπαιδευτικοί, με κοινή τους δήλωση που κατατίθεται στις υπηρεσίες τους καθορίζεται ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου ή της άδειας ανατροφής, εκτός αν με την ανωτέρω κοινή τους δήλωση καθορίσουν χρονικά διαστήματα που ο καθένας θα κάνει χρήση, αλλά πάντοτε διαδοχικώς και μέσα στα χρονικά όρια της προηγούμενης παραγράφου.

Αν η/ο σύζυγος του/της εκπαιδευτικού εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα, εφόσον δικαιούται όμοιων ολικώς ή μερικώς διευκολύνσεων, ο/η σύζυγος εκπαιδευτικός δικαιούται να κάνει χρήση των παραπάνω διευκολύνσεων ανατροφής τέκνου, κατά το μέρος που η/ο σύζυγος αυτού/αυτής δεν κάνει χρήση των δικών της ή των δικών του δικαιωμάτων ή κατά το μέρος που αυτά υπολείπονται των διευκολύνσεων της παραγράφου 2.

2. (Νέα ρύθμιση: Καταργούνται το εδ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 53 του Ν 3528/2007² σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν 4210/2013).

Δίνεται για **πρώτη φορά** η δυνατότητα στον πατέρα εκπαιδευτικό να κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου ή της συνεχόμενης μετ' αποδοχών άδειας ανατροφής τέκνου σε περίπτωση που η σύζυγός του δεν εργάζεται.

3. Νεοδιόριστοι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι ως αναπληρωτές έχουν κάνει χρήση μειωμένου ωραρίου κατά δύο ώρες την εβδομάδα, δικαιούνται **τμήμα** της εννεάμηνης άδειας ανατροφής τέκνου που αναλογεί (αρ. 91623/Δ2/12-9-2006 εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ). Το τμήμα της δικαιούμενης άδειας σε μήνες προκύπτει από τον τύπο:

$9 - 0,375 \times \text{μήνες μειωμένου ωραρίου που έκανε χρήση.}$

Οι νεοδιόριστοι εκπαιδευτικοί, που έχουν κάνει χρήση εννεάμηνου σε άλλο φορέα του δημοσίου, πριν από το διορισμό τους στην εκπαίδευση, δεν δικαιούνται εκ νέου χορήγηση του εννεάμηνου για το ίδιο τέκνο (αρ. 91623/Δ2/12-9-2006, εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ). Εφόσον,

² Παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν 4210/2013: Αν η σύζυγος του εκπαιδευτικού δεν εργάζεται ή δεν ασκεί οποιοδήποτε επάγγελμα, ο σύζυγος δεν δικαιούται να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παραγράφου 2, εκτός αν λόγω σοβαρής πάθησης ή βλάβης κριθεί ανίκανη να αντιμετωπίζει τις ανάγκες ανατροφής του παιδιού, σύμφωνα με βεβαίωση της Δευτεροβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται ο εκπαιδευτικός.

όμως, έχουν κάνει χρήση μειωμένου ωραρίου μέχρι και δύο (2) έτη, τότε το τμήμα της δικαιούμενης άδειας σε μήνες προκύπτει από τον τύπο:

$9 - 0,25 \times \text{μήνες μειωμένου ωραρίου που έκανε χρήση.}$

Σε περίπτωση που έκανε χρήση μειωμένου ωραρίου πέραν των δύο (2) ετών, τότε το τμήμα της δικαιούμενης άδειας σε μήνες προκύπτει από τον τύπο:

$6 - 0,125 \times \text{μήνες μειωμένου ωραρίου που έκανε χρήση.}$

4. (420/2000, 2/2006, Αποφάσεις του ΣτΕ)

Το δικαίωμα για την απόληψη της εννιάμηνης άδειας είναι **αυτοτελές για κάθε τέκνο** που δεν έχει συμπληρώσει ακόμη το τέταρτο έτος της ηλικίας του και σε περίπτωση κατά την οποία ο γονέας υπάλληλος έχει αποκτήσει κι άλλο τέκνο, το οποίο επίσης δεν έχει συμπληρώσει το τέταρτο έτος της ηλικίας του, είναι δυνατή η διαδοχική χορήγηση σ' αυτόν της εν λόγω άδειας, δηλαδή η χορήγηση αμέσως μετά τη λήξη της εννιάμηνης άδειας για την ανατροφή του πρώτου τέκνου του και νέας εννιάμηνης άδειας για την ανατροφή του δεύτερου τέκνου.

5. (αρ. 64/2008 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, αποδεκτή από το ΥΠΕΣ)

Ο γονέας εκπαιδευτικός που λαμβάνει ήδη τη διευκόλυνση του μειωμένου ωραρίου ή της εννιάμηνης άδειας ανατροφής τέκνου και πριν την εξάντλησή τους αποκτά νέο τέκνο, δικαιούται να λάβει το υπόλοιπο των διευκολύνσεων για το πρώτο τέκνο αργότερα, **αθροιστικά** με τις διευκολύνσεις που αντιστοιχούν στο νέο τέκνο (ΔΙΔΑΔ/Φ.51/590/οικ.14346 εγκύκλιος του ΥΠΕΣ).

6. (παρ. 4 του άρθρου 53 του Ν 3528/2007)

Όταν ο ένας γονέας λάβει την άδεια της παραπάνω παρ. 1, ο άλλος δεν έχει δικαίωμα να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παρ. 2 για το ίδιο διάστημα.

7. (παρ. 5 του άρθρου 53 του Ν 3528/2007)

Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χηρείας ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια της παρ. 1 και τις διευκολύνσεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου δικαιούται ο **γονέας που ασκεί την επιμέλεια.**

Δικαιολογητικά που απαιτούνται

Ο εκπαιδευτικός, ο οποίος δικαιούται να κάνει χρήση της διευκόλυνσης του μειωμένου ωραρίου ή της άδειας ανατροφής, πρέπει να προσκομίζει στην υπηρεσία του τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- **Ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου.**

- **Υπεύθυνη δήλωση του Ν 1599/1986** σχετικά με το ποιος από τους δύο γονείς θα κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου ή της άδειας ανατροφής. Στην ίδια δήλωση θα καθορίζεται το χρονικό διάστημα που ο καθένας από τους δύο γονείς θα κάνει χρήση διαδοχικά και συνεχόμενα. Εάν η σύζυγος έχει κάνει χρήση, θα δηλώνεται το είδος της διευκόλυνσης (μειωμένο ωράριο ή εννιάμηνη άδεια ανατροφής), καθώς και το συνολικό χρονικό διάστημα, που αυτή έκανε χρήση.

3.4.3. Άδεια ανατροφής διδύμων και πλέον τέκνων

(νέα ρύθμιση: παρ. 1 του άρθρου 6 του Ν 4210/2013)

Σε περίπτωση γέννησης διδύμων, τριδύμων κ.λπ. τέκνων χορηγείται **επιπλέον** άδεια ανατροφής χρονικής διάρκειας **έξι (6) μηνών** με αποδοχές **για κάθε τέκνο πέραν του ενός**, επιπλέον της συνεχόμενης εννεάμηνης άδειας ανατροφής ή του μειωμένου ωραρίου. Η κατά τα ως άνω επιπλέον άδεια χορηγείται μετά τη χρήση της εννεάμηνης άδειας ανατροφής (και όχι απαραίτητα συνεχόμενα με αυτή) ή του μειωμένου ωραρίου, παρατεινομένου αναλόγως (κατά έξι (6) μήνες σε περίπτωση γέννησης διδύμων, κατά δώδεκα (12) μήνες σε περίπτωση γέννησης τριδύμων κλπ.) του μεγίστου ορίου ηλικίας των τεσσάρων (4) ετών των τέκνων.

3.4.4. Άδεια παρακολούθησης σχολικής επίδοσης τέκνων

(παρ.6 του άρθρου 53 του Ν 3528/2007)

Οι υπηρεσίες υποχρεούνται να διευκολύνουν τους εκπαιδευτικούς που έχουν τέκνα τα οποία παρακολουθούν μαθήματα πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για να επισκέπτονται το σχολείο των παιδιών τους, με σκοπό την παρακολούθηση της σχολικής τους επίδοσης.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου και καθορίζεται το ανώτατο όριο ημερών απουσίας (παρ.7 του άρθρου 53 του Ν 3528/2007).

Ο γονέας εκπαιδευτικός –ανεξάρτητα αν ο άλλος γονέας εργάζεται– δικαιούται άδεια με αποδοχές **ορισμένες ώρες ή ολόκληρη την ημέρα** από την εργασία του, για να επισκεφτεί το εκπαιδευτικό ίδρυμα των παιδιών του (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο) και να ενημερωθεί για την επίδοσή τους. Η συνολική διάρκεια της δικαιούμενης άδειας ως εξής (ΔΙΔΑΔ/Φ.53/1262/οικ.23684 εγκύκλιος ΥΠΕΣΔΔΑ):

- Γονέας με ένα (1) παιδί δικαιούται έως **τέσσερις (4) ημέρες** ετησίως
- Γονέας με δύο (2) παιδιά και άνω δικαιούται έως **πέντε (5) ημέρες** ετησίως
- Σε περίπτωση που τα τέκνα παρακολουθούν μαθήματα σε ιδρύματα διαφορετικής εκπαιδευτικής βαθμίδας (Πρωτοβάθμια – Δευτεροβάθμια) η δικαιούμενη άδεια **αυξάνεται κατά μία (1) ημέρα**

Διευκρινίσεις:

1. Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου ή εκτός γάμου γέννησης η άδεια χορηγείται στο γονέα που έχει την επιμέλεια του παιδιού.
2. Η άδεια χορηγείται και σε γονείς που το παιδί τους είναι εγγεγραμμένο σε παιδικό σταθμό με την προϋπόθεση εκεί να εφαρμόζεται πλήρες πρόγραμμα Νηπιαγωγείου και να είναι **τεσσάρων (4) ετών** ή να συμπληρώνει την ηλικία αυτή την 31η Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής (79034/Δ2/18-06-08, έγγραφο του ΥΠΔΒΜΘ).

- Η άδεια χορηγείται για ορισμένες ώρες ή για ολόκληρη την ημέρα, σε καμιά όμως περίπτωση πάνω από μία ημέρα συνεχώς. **Ο συνολικός χρόνος της άδειας δεν εξαντλείται υποχρεωτικά**. Τυχόν υπόλοιπο που δεν έχει ληφθεί δεν μεταφέρεται στο επόμενο έτος, ούτε καταβάλλεται αποζημίωση στον υπάλληλο.
- **Αν και οι δύο γονείς είναι δικαιούχοι**, λαμβάνουν από κοινού την άδεια, η διάρκεια της οποίας και για τους δυο δεν μπορεί να υπερβεί το συνολικό αριθμό των ημερών. Στην περίπτωση αυτή για τη χορήγηση της άδειας, ο γονέας εκπαιδευτικός πρέπει να υποβάλει κάθε φορά στην υπηρεσία του σχετική αίτηση, δηλώνοντας συγχρόνως υπεύθυνα, πόσες ημέρες ή ώρες της δικαιούμενης από κοινού άδειας έχει κάνει ήδη χρήση ο άλλος γονέας στην υπηρεσία που εργάζεται. Η υπηρεσία δύναται να ελέγχει την εγκυρότητα της ανωτέρω δήλωσης.

4. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

4.1. Άδειες υπηρεσιακής εκπαίδευσης (Εκπαιδευτικές άδειες)

(Άρθρο 58 του Ν 3528/2007 & παρ. 14 του άρθρου 9 του Ν 4057/2012 αντικαθίσταται με άρθρο 4 του Ν 4210)

Δεν χορηγούνται άδειες και παρατάσεις αδειών υπηρεσιακής εκπαίδευσης για τη συμμετοχή του εκπαιδευτικού σε προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης **μέχρι τις 31.12.2014**. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν θίγει την ισχύ αδειών υπηρεσιακής εκπαίδευσης που έχουν χορηγηθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Από την αναστολή χορήγησης αδειών και παρατάσεων αδειών υπηρεσιακής εκπαίδευσης δεν προβλέπεται εξαίρεση ούτε στην περίπτωση που ο εκπαιδευτικός έχει λάβει υποτροφία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών.

Σε κάθε περίπτωση, ο εκπαιδευτικός δύναται να αιτηθεί τη χορήγηση άδειας **άνευ αποδοχών** [διάρκειας έως πέντε (5) ετών, ύστερα από αίτησή τους και γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους], (παρ. 2 του άρθρου 51 του Ν 3528/2007 όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 4 του άρθρου 37 του Ν 3986/2011).

4.2. Άδειες για επιμορφωτικούς ή επιστημονικούς λόγους

(Άρθρο 59 του Ν 3528/2007)

1. Άδειες μικρής χρονικής διάρκειας χορηγούνται υποχρεωτικά, μετά από αίτησή τους, σε υπαλλήλους που μετέχουν σε διαγωνισμούς για να πάρουν υποτροφία ή να εισαχθούν στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και την Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) ή για να επιλεγούν για φοίτηση σε κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών, σε αντικείμενα που ενδιαφέρουν την υπηρεσία.
2. Όμοιες άδειες μπορεί να χορηγούνται για συμμετοχή σε συνέδρια, συνδιασκέψεις, σεμινάρια και κάθε είδους συναντήσεις επιστημονικού χαρακτήρα, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, εφόσον η συμμετοχή κρίνεται συμφέρουσα για την υπηρεσία.

Διευκρίνιση:

Για τη χορήγηση ειδικών αδειών για επιμορφωτικούς ή επιστημονικούς λόγους, είναι αρμόδιοι οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης, εφόσον κρίνουν ότι η συμμετοχή του εκπαιδευτικού είναι συμφέρουσα για την υπηρεσία, δεν παρακωλύεται η εύρυθμη λειτουργία του σχολείου και αφού συγκεντρώσουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (αίτηση του εκπαιδευτικού, επίσημη ονομαστική πρόσκληση του εκπαιδευτικού από τον φορέα διοργάνωσης του προγράμματος, σεμιναρίου κτλ. ή πρόγραμμα του σεμιναρίου).

4.3. Άδειες εξετάσεων

(Άρθρο 60 του Ν 3528/2007)

Στους εκπαιδευτικούς που είναι μαθητές, σπουδαστές ή φοιτητές, προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί, σε σχολεία και ιδρύματα και των τριών βαθμίδων εκπαίδευσης, χορηγείται άδεια εξετάσεων με αποδοχές.

(παρ. 2 του άρθρου 60 του Ν 3528/2007 ως αντικαθίστανται με άρθρο 5 του Ν 4210)

Η άδεια εξετάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις **δέκα (10) εργάσιμες ημέρες κάθε έτος** και χορηγείται συνεχώς ή τμηματικώς κατά την εξεταστική περίοδο που ζητά ο ενδιαφερόμενος. Οι άδειες εξετάσεων χορηγούνται για το χρόνο φοίτησης και μέχρι δύο το πολύ εξάμηνα μετά τη λήξη του, εφόσον ο εκπαιδευτικός εξακολουθεί να φοιτά. Για κάθε ημέρα εξετάσεων χορηγείται άδεια **μίας (1) ημέρας**.

Οι υπάλληλοι που παρακολουθούν μεταπτυχιακά προγράμματα του ΕΑΠ μπορούν να λάβουν την εν λόγω άδεια ασχέτως εάν οι εξετάσεις διεξάγονται το Σαββατοκύριακο (ΔΙΔΑΔ/Φ.51/590/οικ.14346 εγκύκλιος ΥΠΕΣ).

Οι άδειες εξετάσεων ισχύουν και για τους εκπαιδευτικούς που εκπονούν διδακτορική διατριβή, προκειμένου να συναντηθούν με τον επιβλέποντα καθηγητή, να παρουσιάσουν τη διατριβή τους ή να την υποστηρίξουν. Η άδεια αυτή θα χορηγείται κάθε φορά μετά από συνεκτίμηση των αναγκών τόσο της υπηρεσίας όσο και της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής των ενδιαφερομένων (ΔΙΔΑΔ/Φ.53.9673/16848/2142003 εγκύκλιος ΥΠΕΣ).

Άδεια εξετάσεων χορηγείται και για την ορκωμοσία των εκπαιδευτικών μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Σε περίπτωση που οι προβλεπόμενες ημέρες άδειας έχουν εξαντληθεί τότε χορηγείται για το σκοπό αυτό κανονική άδεια.

5. ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

(παρ. 2 του άρθρου 17 του Ν 1264/1982 & ΔΙΔΑΔ/Φ.59/114/οικ.2149/28-1-2009 εγκύκλιος ΥΠΕΣ)

Χορηγείται άδεια με αποδοχές στις εξής περιπτώσεις:

- Στον Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και Γ. Γραμματέα του Διοικητικών Συμβουλίων (ΔΣ) των Πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων άδεια απουσίας **μέχρι πέντε (5) ημέρες το μήνα**, αν τα μέλη του τοπικού Συλλόγου υπερβαίνουν τα πεντακόσια (500) και άδεια **μέχρι τρεις (3) ημέρες** το μήνα αν είναι λιγότερα από πεντακόσια (500).

Σημείωση:

Η ανωτέρω άδεια δύναται να χορηγείται είτε τμηματικά είτε με τη μορφή μειωμένου ωραρίου. Η μηνιαία μείωση της υποχρεωτικής διδασκαλίας των παραπάνω υπολογίζεται ως εξής (Φ.351.5/27/19630/Δ1/29-2-08 εγκύκλιος ΥΠΔΒΜΘ):

(Ώρες υποχρεωτικής διδασκαλίας χ δικαιούμενες ημέρες άδειας) : 5 = μηνιαία μείωση ωραρίου (σε ώρες)

- Στον Πρόεδρο του ΔΣ των Δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων **μέχρι δέκα πέντε (15) ημέρες το μήνα**, αν οι υπαγόμενες σε αυτές Πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν μέχρι 1500 ψηφίσαντα μέλη και άδεια για **όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους** αν οι υπαγόμενες σε αυτές Πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν πάνω από 1501 ψηφίσαντα μέλη.

Στο Γ. Γραμματέα του ΔΣ των Δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων **μέχρι δέκα πέντε (15) ημέρες το μήνα**, αν οι υπαγόμενες σε αυτές Πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν μέχρι 10.000 ψηφίσαντα μέλη και άδεια για **όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους** αν οι υπαγόμενες σε αυτές Πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν άνω των 10.000 ψηφίσαντα μέλη.

Στον Αντιπρόεδρο και Ταμία **ως 15 ημέρες το μήνα** ανεξαρτήτως αριθμού μελών των υπαγόμενων σε αυτές Πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Στα μέλη των ΔΣ των πιο αντιπροσωπευτικών Δευτεροβάθμιων οργανώσεων άδεια απουσίας **έως 9 μέρες το μήνα** (άρθρο 6 του Ν 2224/1994).

- Στα μέλη της Διοίκησης της πλέον αντιπροσωπευτικής τριτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης (ΑΔΕΔΥ) παρέχεται **για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους**.
- Στα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και της γραμματεία της Συνομοσπονδίας των Ευρωπαϊκών Συνδικάτων **για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους**.
- Στους αντιπροσώπους στις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες οργανώσεις άδεια απουσίας **για όλη τη διάρκεια συνεδρίων που συμμετέχουν**.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ:

1. Ο χρόνος απουσίας των εργαζομένων κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου θεωρείται χρόνος πραγματικής εργασίας για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την εργασιακή και ασφαλιστική σχέση εκτός από το δικαίωμα λήψεως αποδοχών για τον αντίστοιχο χρόνο.
2. Οι ημέρες συνδικαλιστικής άδειας πρέπει αν ληφθούν μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος και δε μεταφέρονται στο επόμενο.

6. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΣΕ ΑΠΟΣΠΑΣΜΕΝΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

(εγκύκλιοι αρ. 74275/Δ2/10-7-2007 ΥΠΕΠΘ & αρ. 146303/Δ2/25-11-2009 ΥΠΔΒΜΘ)

Όλες οι άδειες χορηγούνται από την υπηρεσία στην οποία είναι αποσπασμένοι οι εκπαιδευτικοί. Εξαιρούνται οι άδειες εκείνες για τις οποίες απαιτείται γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου και οι οποίες χορηγούνται από την οργανική θέση.

Οι εκπαιδευτικοί, εφόσον αιτούνται αναρρωτική άδεια, συνυποβάλλουν και υπεύθυνη δήλωση του Ν 1599/1986, στην οποία αναγράφουν τις ημέρες αναρρωτικής άδειας, που έλαβαν την τελευταία πενταετία.

6.1. Άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης

Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι για τη λήψη της άδειας υπηρεσιακής εκπαίδευσης (εκπαιδευτική άδεια) υποβάλλουν τη σχετική αίτηση στην υπηρεσία που ανήκουν οργανικά και ταυτόχρονα την κοινοποιούν στην υπηρεσία στην οποία υπηρετούν με απόσπαση. Η άδεια αυτή χορηγείται από το ΑΠΥΣΠΕ.

6.2. Άδεια άνευ αποδοχών

Οι άδειες άνευ αποδοχών χορηγούνται από την υπηρεσία που ανήκουν οργανικά.

6.3. Λοιπές άδειες

Για τις υπόλοιπες άδειες (κανονική, αναρρωτική, μητρότητας, ειδικές άδειες κλπ.), η σχετική αίτηση υποβάλλεται στην υπηρεσία που υπηρετούν με απόσπαση, η οποία αποφαινεται για τη χορήγησή τους ή μη και γνωστοποιεί την απόφασή της στην υπηρεσία που ανήκει οργανικά ο υπάλληλος, εφόσον χορηγεί την αιτούμενη άδεια.

Άδειες αναπληρωτών

1. ΑΔΕΙΑ ΚΥΗΣΗΣ – ΛΟΧΕΙΑΣ

Στις προσωρινές αναπληρώτριες εκπαιδευτικούς χορηγείται άδεια μητρότητας 17 εβδομάδες. Από το διάστημα αυτό, 8 εβδομάδες θα χορηγούνται υποχρεωτικά πριν από την πιθανή ημερομηνία του τοκετού (άδεια τοκετού) και οι υπόλοιπες 9 εβδομάδες μετά τον τοκετό (άδεια λοχείας).

Σε περίπτωση που ο τοκετός γίνει σε χρόνο μεταγενέστερο από αυτόν που είχε αρχικά πιθανολογηθεί, η άδεια παρατείνεται μέχρι την πραγματική ημερομηνία του τοκετού χωρίς η παράταση αυτή να συνεπάγεται την αντίστοιχη μείωση της άδειας που δικαιούται να λάβει η αναπληρώτρια εκπαιδευτικός. Αυτό σημαίνει ότι σε αυτή ειδικά την περίπτωση, η συνολική άδεια τοκετού υπερβαίνει τις 17 εβδομάδες. Αν όμως ο τοκετός γίνει σε χρόνο προγενέστερο από αυτόν που είχε στην αρχή πιθανολογηθεί, το υπόλοιπο της άδειας θα χορηγείται υποχρεωτικά μετά τον τοκετό, ώστε να εξασφαλίζεται χρόνος συνολικής άδειας 17 εβδομάδων (άρθρο 11 του Ν.2874/2000).

Στις μητέρες προσωρινές αναπληρώτριες εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και εκκλησιαστικής εκπαίδευσης χορηγείται μειωμένο διδακτικό ωράριο. Η μείωση θα ισχύει από την ημέρα γέννησης του τέκνου και εφόσον αυτό βρίσκεται σε ζωή και δεν θα είναι μεγαλύτερη των δύο ωρών εβδομαδιαίως για τα δύο πρώτα ημερολογιακά έτη (άρθρο 13 παρ. 45 περ. γ σε συνδυασμό με το άρθρο 30 παρ. 14 του ν. 2083/92 Η εννεάμηνη άδεια με αποδοχές για ανατροφή παιδιού χορηγείται μόνο σε μητέρες τακτικές εκπαιδευτικούς.

Επίσης απαλλάσσονται από τις πρόσθετες υπηρεσίες στα σχολεία τους οι μητέρες παιδιών μέχρι δύο ετών.

2. ΑΝΑΡΡΩΤΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

Οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί σε περίπτωση ασθενείας τους, δικαιούνται τις αποδοχές των εργασίμων ημερών ενός 15 ημέρου αν έχουν υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη άνω των 10 ημερών και κάτω του έτους ή τις αποδοχές των εργασίμων ημερών ενός μηνός αν έχουν υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη άνω του έτους. (Αρ.657 Α.Κ.)

Από τις ανωτέρω αποδοχές ο εργοδότης δικαιούται να εκπέσει κάθε ποσό που παίρνει ο εργαζόμενος από τον οικείο ασφαλιστικό του οργανισμό λόγω του κωλύματος Αρ. 658 Α.Κ.) Βάσει του Αρ. 5 του Α.Ν. 187/67, σε περίπτωση αποχής του εργαζόμενου από την εργασία του, λόγω ασθενείας, για το χρονικό διάστημα από την αναγγελία της ανικανότητας μέχρι την έναρξη της επιδοτήσεως του από το Ι.Κ.Α. ή τον άλλον ασφαλιστικό οργανισμό (1 έως 3 ημέρες) ο εργοδότης, υποχρεούται να πληρώσει μόνο το μισό των ημερομισθίων ή του αναλογούντος μισθού, αποκλεισμένης της συμπληρώσεως του υπολοίπου ποσού από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα.

Αναρρωτική άδεια με γνωμάτευση γιατρού ιδιώτη δεν χορηγείται.

Οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί εφόσον χρειάζονται αναρρωτική άδεια πρέπει να απευθύνονται στο Ι.Κ.Α. και δεν μπορούν να παραπέμπονται στις κατά τόπους υγειονομικές επιτροπές, οι οποίες έχουν αρμοδιότητα μόνο για τους μόνιμους δημοσίους υπαλλήλους.

ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΣΤΙΣ ΑΝΑΡΡΩΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΩΝ

Για τις τρεις πρώτες μέρες της άδειας καταβάλλεται από το δημόσιο το μισό των αποδοχών που δικαιούται. Από το ΙΚΑ δεν δικαιούται τίποτε.

Για το διάστημα από την 4η μέχρι την 15η ημέρα παίρνει αποδοχές 12 ημερών αφαιρούμενης της επιδότησης του ΙΚΑ που αναλογεί στο διάστημα αυτό.

Για το διάστημα από την 16η ημέρα και μετά, μόνο την επιδότηση του ΙΚΑ.

3. ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ

Στους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς μπορεί να χορηγηθεί κανονική άδεια απουσίας με αποδοχές για επτά (7) το πολύ εργάσιμες ημέρες κατ'έτος για λόγους εξαιρετικής ανάγκης.

4. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

- *Ειδική άδεια γάμου.* Οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί, έχουν δικαίωμα άδειας με αποδοχές πέντε (5) εργάσιμων ημερών σε περίπτωση γάμου. Η άδεια αυτή χορηγείται αμέσως πριν ή αμέσως μετά την τέλεση του γάμου και όχι άλλη χρονική περίοδο.

Αίτηση για ειδική άδεια απουσίας

Αίτηση για ειδική άδεια απουσίας ΕΣΠΑ

- *Ειδική άδεια λόγω θανάτου συγγενικού προσώπου* Οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί έχουν δικαίωμα απουσίας με αποδοχές δύο εργάσιμων (2) ημερών σε περίπτωση θανάτου συγγενών α' βαθμού

- *Ειδική άδεια άσκησης εκλογικού δικαιώματος* Οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί δικαιούνται ειδική άδεια με αποδοχές μιας (1) έως τριών (3) ημερών, κατά περίπτωση, για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος, όπως κάθε φορά ορίζεται από το ΥΠ.ΕΣ. πριν από τη διενέργεια των εκλογών.

- *Ειδική άδεια δίκης:* Οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί δικαιούνται άδεια για τη συμμετοχή σε δίκη ενώπιον οποιουδήποτε Δικαστηρίου (άρθρα 657 και 658 του Αστικού Κώδικα).

5. ΓΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ

Οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί που έχουν τέκνα στην Πρωτοβάθμια ή Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, δικαιούνται να απουσιάζουν από την εργασία τους μέχρι τη συμπλήρωση τεσσάρων (4) εργάσιμων ημερών, για να επισκέπτονται το σχολείο των παιδιών τους, με σκοπό την παρακολούθηση της σχολικής τους επίδοσης (άρθρο 9 του Ν1483/1984 όπως

συμπληρώθηκε με το άρθρο 6 του Π.Δτος 193/1988). Η άδεια αυτή είναι με αποδοχές και χορηγείται στον ένα από τους δύο γονείς. Αν και οι δύο γονείς είναι δικαιούχοι, αποφασίζουν με κοινή συμφωνία και υπεύθυνη δήλωση στην υπηρεσία τους, κάθε φορά, ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση αυτού του δικαιώματος και για πόσο χρονικό διάστημα, που πάντως η συνολική διάρκειά της δεν μπορεί να υπερβεί σε διάρκεια τις τέσσερις (4) ημέρες και για τους δύο γονείς.